

TAMPERE.
FINLAND

Tampella

Sisäisen tarkastuksen koosteraportti

1 / 2025

Tarkastuslautakunta 26.8.2025

Annina Nääppä, vt. tarkastusjohtaja

Sisällys

1 Sisäisen tarkastuksen toiminta	3
2 Keskeiset havainnot	4
3 Toimeenpanon seuranta	8
4 Yhteenveto	9

1 Sisäisen tarkastuksen toiminta

- Sisäinen tarkastus on kaupunginhallituksen, pormestarin ja konsernijohtajan riskiperustainen, riippumaton ja objektiivinen arviointi- ja konsultointitoiminto. Sisäisen tarkastuksen työ kohdistuu koko organisaation toiminnan sisäiseen valvontaan, riskienhallintaan, johtamis- ja hallintoprosesseihin sekä konsernivalvontaan. Sisäinen tarkastus on työkalu, joka tukee toiminnallaan organisaation kehittämistä ja tavoitteiden saavuttamista.
- Vuoden 2025 alkupuoliskon raportin yhteenvedossa käsitellään kuusi tarkastusta. Käsitellyistä tarkastuksista yksi, henkilötietojen elinkaaren hallintaa koskeva tarkastus, on toteutettu osana vuoden 2024 toimintasuunnitelmaa ja kolme tarkastusta osana 2025 toimintasuunnitelmaa. Kaksi tarkastuksista on suunnitelman ulkopuolisia kohdennettuja tarkastuksia, joista toinen, Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n hyvän hallinnon arviointi, on seurantatarkastus aiempaan liikelaitoksen tarkastukseen liittyen.
- Lisäksi raportoidaan sisäisen tarkastuksen neuvontapalveluihin liittyvä riskienhallinnan konsultointitoimeksiänto.
- Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelmaa 2025 on toteutettu suunnitellusti ja hyväksytyin aikataulun mukaisesti edeten.

Kuva: Laura Vanzo

2 Keskeiset havainnot

Kohde	Tavoitteet	Yhteenveto
<i>Henkilötiedon elinkaarenhallinnan toimintamalli ja toteutus</i>	Tavoitteena oli arvioida henkilötiedon elinkaarenhallinnan toimintamallin ja toteutuksen järjestämistä suhteessa tietosuojalainsäädännön vaatimuksiin, kaupungin ohjeistuksiin ja hyvään hallintotapaan.	Tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvä ohjeistus ja asiantuntijatuki toimintayksiköille on tarkastuksen perusteella todettu kattavaksi ja asianmukaiseksi. Tarkastuksessa annettiin suosituksia henkilötiedon hallinnan roolien ja vastuiden tarkempaan määrittelyyn ja dokumentoimiseen työyksiköissä. Tarkastuksessa suositeltiin myös, että henkilötiedon käsittelytoimia kuvaavia dokumentteja, kuten seloste käsittelytoimista tai tietosuojaselosteet pidetään ajantasaisena ja niiden ylläpitämiseen on selkeät vastuut yksikötasolla. Tampereen kaupungin tulee pitää ajantasaiset tiedot henkilötietojen käsittelytoimista osoittaakseen yleisen tietosuojasetuksen mukaisen toiminnan.
<i>Lukioiden ja toisen asteen koulutuksen ostolaskutuksen kontrollipisteet</i>	Tavoitteena oli arvioida lukioiden ja toisen asteen koulutuksen ostolaskutuksen kontrollien riittävyyttä ja sisäisen valvonnan toteutumista.	Tarkastuksessa arvioitiin ostolaskuaineiston asianmukaista dokumentaatiota, asiatarkastus- ja hyväksymismenettelyjä, laskujen kierron oikeellisuutta sekä laskujen tiliointiä. Tarkastus kohdistettiin 2024 vuoden laskuihin harkinnanvaraisella otannalla. Tarkastettujen ostolaskujen hyväksynnät on tehty asianmukaisesti ja hyväksymisvaltuuksien mukaisesti. Tarkastuksessa annettiin suosituksia erityisesti ostolaskujen asiatarkastamiseen liittyviin kontroleihin, kuten laskujen ja muistioiden riittäviin kirjauksiin sekä sopimusten asianmukaiseen arkistointiin. Näin voidaan varmistaa ostolaskutuksen riittävät kontrollit ja valvontaympäristön toimivuus.

2 Keskeiset havainnot

Kohde	Tavoitteet	Yhteenveto
<i>Työllisyys- ja kasvupalvelujen elämysympäristöä koskevan hankkeen pientankinta</i>	Tavoitteena oli arvioida hankinnan sisäisen valvonnan menettelyjä ja erityisesti miten selvitystyön hankinnan lopputulos vastaa alkuperäisen hankinnan tarkoitusta.	Elämysympäristöllä lisää osajia teollisuuteen -hankkeessa on pyritty löytämään uusia ja innovatiivisia ratkaisuja teollisuuden tulevaisuuden työvoiman varmistamiseksi. Hankinta toteutettiin kaupungin kilpailuttaman puitejärjestelyn sisällä kevennetyllä kilpailutuksella ja sen arvo oli 50 000 euroa. Hankkeeseen liittyvä dokumentaatio oli hyvin saatavilla. Tarkastuksessa suositeltiin, että hankintojen vaatimukset määritellään jatkossa selkeästi ja yksiselitteisesti. Lisäksi projektin aikana tulee varmistaa hankinnan alkuperäisten vaatimusten muutoksia koskevien keskustelujen sekä päätöksenteon dokumentointi palveluntarjoajan kanssa.
<i>Maksupäätteiden ja kassojen prosessin hallinta</i>	Tavoitteena oli arvioida maksupäätteiden ja kassojen prosessinhallinnan ohjaavia periaatteita, käytäntöjä, prosessien riskienhallinnan ja kontrollien riittävyyttä sekä sisäisen valvonnan asianmukaisuutta.	Positiivisena havaintona tarkastuksessa nousi esille, että rahaa käsittelevien toimipisteiden turvallisuutta tuetaan ulkoisten uhkien varalta monipuolisesti erilaisilla turvalaitteilla ja -järjestelmillä sekä turvallisuusohjeistuksilla. Tarkastuksessa annettiin kehittämissuosituksia kassoihin liittyviin vastuisiin ja valvontaan, rahan vastaanottoon ja tilityskäytäntöihin, kohdennettujen maksuvälineiden täsmäytyksiin sekä kassaohjelmistojen ominaisuuksiin liittyen. Tarkastuksen perusteella annettujen alennusten ja hyvitysten säännöllistä dokumentoitua valvontaa tulisi paikoin edelleen kehittää. Tarkastuksessa annettiin suosituksia myös rahanpesuun liittyvien riskien hallitsemiseksi. (Tarkastusraportti sisältää salassa pidettävää tietoa, peruste: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24 § kohdat 7) ja 15)

2 Keskeiset havainnot

Kohde	Tavoitteet	Yhteenveto
<i>Kehitys-ohjelmien riskienhallinta</i>	Tavoitteena oli arvioida kehitysohjelmien ohjelmaston riskienhallinnan ohjausta ja toteuttamista.	Ohjelmajohtamisen ohjeistus todettiin tarkastuksessa suhteellisen kattavaksi. Tarkastuksessa havaittiin kehitystarpeita ohjelmaston riskienhallinnan toteuttamiseen ja dokumentointiin liittyen. Tarkastuksessa suositeltiin, että ohjelmakohtaisen riskienhallintasuunnitelman pakolliset sisältövaatimukset määritellään tarkemmin ja ohjelmajohtamisen ohjeistusta tarkennetaan. Kehitysohjelmissa toteutetaan merkittäviä strategisia muutoksia ja kehittämiskokonaisuuksia, jolloin on suositeltavaa, että ohjelmien ohjausryhmissä varmistetaan riskien seuranta- ja arviointivastuun toteutuminen. Lisäksi annettiin suositus, että kehitysohjelmien ohjausryhmät tunnistavat ohjelmien vaikutuksiltaan palveluryhmä- tai kaupunkitasoiset riskit sekä raportoivat niistä osana kaupungin kokonaisvaltaista riskienhallintaa.
<i>Tampereen Kaupunki-liikenne Oy:n hyvän hallinnon arviointi, seuranta-tarkastus</i>	Tavoitteena oli todentaa 4/2024 tehdyn tarkastuksen suositusten ja toimenpiteiden käytäntöön vientiä ja sisäisen valvonnan toteutumista liikelaitoksen yhtiöittämisen jälkeen.	Edellisen tarkastuksen toimenpiteiden käytäntöön viennin lisäksi tarkastuksessa arvioitiin tarkemmalla tasolla erityisesti hankintoihin liittyviä kehitystoimenpiteitä. Seurantatarkastuksessa havaittiin, että merkittävä osa Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen vuonna 2024 määrittelemistä johdon toimenpiteistä oli vielä kesken tai toteuttamatta. Onkin suositeltavaa, että toimenpiteiden toteutusta jatketaan yhtiön sisäisen valvonnan kehittämiseksi. Tarkastuksessa suositeltiin myös, että yhtiö dokumentoi seurantatarkastuksessa tehtyjen havaintojen perusteella keskeisiä ohjaavia hyvän hallinnon dokumenttejaan. (Tarkastusraportti sisältää salassa pidettävää tietoa, peruste: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24 § kohdat 15) ja 20)

2 Sisäisen tarkastuksen neuvontapalvelut – riskienhallinnan fasilitointi

Kohde	Tavoitteet	Yhteenveto
<i>Riskienhallinnan fasilitointi työllisyys- ja kasvu-palveluissa</i>	Sisäisen tarkastuksen vuoden 2025 vuosisuunnitelman mukaisesti toteutettiin riskienhallinnan fasilitointi työllisyys- ja kasvupalveluissa. Työ tehtiin sisäisen tarkastuksen ammattistandardien mukaisena konsultointityönä.	Työ päätettiin yhteistyössä työllisyys- ja kasvupalveluiden johdon kanssa kohdentaa pakolaisten kotoutumispalveluiden riskeihin. Toimeksiantoon sisältyi työllisyys- ja kasvupalveluiden valitsemien avainhenkilöiden haastattelut, riskien dokumentointi, analysointi ja luokittelu, riskityöpajat riskien priorisoimiseksi ja hallintakeinojen määrittelemiseksi ja työn dokumentointi KPMG:n laatustandardien mukaisesti. Neuvontapalvelutoimeksiannon tavoitteena oli tukea riskienhallintakulttuurin rakentamista Tykasissa sekä osaltaan auttaa lisäämään yleistä riskitietoisuutta organisaation sisällä.

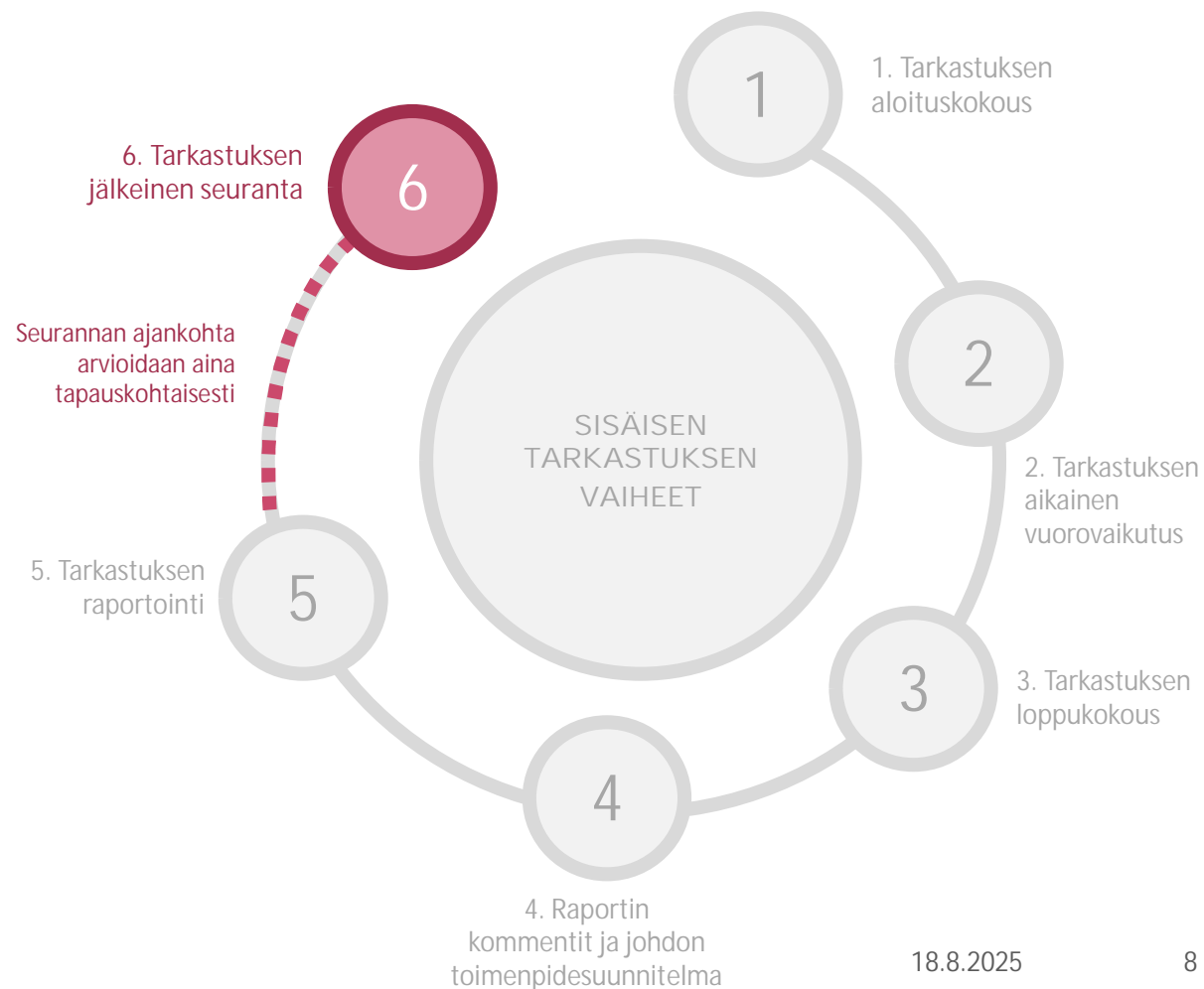
3 Toimeenpanon seuranta

Tarkastuksiin on laadittu johdon toimenpidesuunnitelma, joilla annettuja suosituksia ja uudistuksia toteutetaan. Sisäinen tarkastus arvioi toimenpidesuunnitelman laatua ja riittävyyttä.

Sisäinen tarkastus seuraa johdon toimenpiteiden toimeenpanoa.

Seuranta jatkuu, kunnes riskit on riittävällä tavalla hallittu.

Seurannan tulokset raportoidaan pormestarille ja konsernijohtajalle.

4 Yhteenveto

Vuoden 2025 ensimmäisen puolivuotiskauden aikana tehdyssä tarkastustyössä havaitut tärkeimmät sisäisen valvonnan kehittämistä vaativat valvontatoimenpiteet:

1

Henkilötiedon hallinnan organisointi

Henkilötiedon hallinnan roolien ja vastuiden määrittely ja dokumentointi tarkemmalla tasolla työyksiköissä

2

Maksupäätteiden ja kassojen prosessinhallinta

Maksupäätteiden ja kassojen prosessien kontrolliympäristön kehittäminen ja riittävät valvontatoimenpiteet

3

Kehitysohjelmien riskienhallinta

Riskien seuranta- ja arviointivastuun asianmukainen toteutuminen kehitysohjelmien ohjausryhmissä

4

Ostolaskutuksen kontrollit

Ostolaskujen asiatarkastukseen liittyvien riittävien kontrollien ja jäljitysketjun läpinäkyvyyden varmistaminen

